

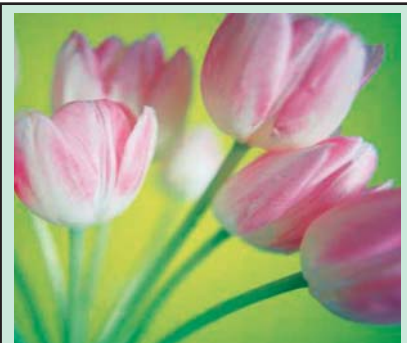
MURÁNSKE NOVINY

2

II. ROČNÍK • DVOJMESAČNÍK • APRÍL 2009

0,20 € / 6 Sk

Milé mamy, mamky, starké, babičky!

Je tu opäť máj, mesiac rozkvitajúcich lúk, keď slnko už teplejšími lúčmi zohrieva zem. Ožívajú záhrady i polia a do duše sa vkráda tichá radosť. Ale máj neznamená len prísľub letných dní, plných sviežej zelene. Spolu s ním si pripomíname sviatok lásky – **Deň matiek.**

Ťažko sa hľadajú slová, ktoré by plne vystihli vďaku za veľkosť vašich citov. Nikdy nebude dosť príležitostí, aby sme vám vrátili obrovský dlh za obeťnosť a lásku.

Vážené mamy, mamky, starké, babičky, prijmite odo mňa blahoželanie zo srdca nielen ako od starostu obce, ale aj občana a od členov obecného zastupiteľstva: „Prajem vám, aby ste vždy mali koho pohľadiť a aby mal kto pohľadiť vás. Aby ste milovali a boli milované. Aby ste z úst svojich detí počuli len slová : mama, ďakujem. Aby ste rozsievali teplo, nehu, krásu a ženské dobro.

Aby ste boli istotou vašich domovov a rodín, aby ste boli hrdé na to, že ste ženy.

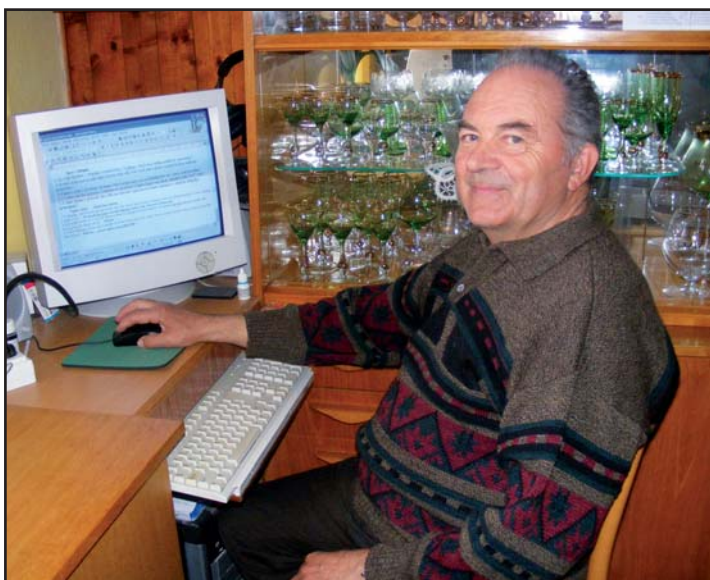
*Ing. Roman Goldschmidt
starosta obce*

Keď som dostal od šéfredaktorky požiadavku, aby som sa vám prihovril v rámci rubriky určenej pre členov redakčnej rady, zamýšľal som sa, čo mám písať, aby som vás nenudil. Nevieť, či sa mi to aj podarí. V prvom rade by som sa vám chcel poďakovať za priazeň, ktorú preukazujete vašim novinám, bol by som veľmi rád, keby ste ich považovali za svoje, našli si v nich to, čo vás zaujme, ale keby ste sa stali aj prispievateľmi do nich, aby boli plné potrebných informácií, postrehov, rád, dobrých nápadov atď. Aby nikdy neboli zaujaté, vždy len pravdivé, a tak jednoducho srdcu vám blízke.

Ja osobne nemám skúsenosti s prácou v novinách. Počas svojho 40 ročného pôsobenia v školstve ako učiteľ prevažne fyziky som mal celkom iné povinnosti, ktoré ma plne zamestnávali a boli úplne odlišné od spolupráce s novinami. Teraz, keď som už na dôchodku a mám oveľa viac času, snažím sa ho účelne využívať. Preto, keď sa chystala spomienka na nedožitú sté výročie narodenia nášho Bystrika Muránskeho, chcel som niečím prispieť, a tak som z jeho pozostalosti do elektronickej podoby spísal jeho dielo, aby sa mohlo vydať knižne. Tiež som sa chcel poďakovať aj na samotnej spomienke, tak som začal písať. Najprv pesničky, rýmované texty na jeho oslavu a zverboval som skupinku mužov, aby sme mu ich aj zaspievali. Odvtedy vzniklo už dostatočné množstvo rôznych textov na oslavu Muráňa, Slovenska, vlasteneckých i žartovných, s ktorými obohacujeme repertoár našej hudobnej skupiny ženskej i ženskej a spoločne vystupujeme v obci i v okolitom regióne pri rôznych príležitostiach.

A čo ako člen redakčnej rady?

Z redakčného súdka

Nevieť, či je šéfredaktorka spokojná s mojou prácou, ale aj vy naši čitatelia. Občas z mojej vlastnej tvorby aj niečo uverejním, snažím sa priniesť nejakú reportáž. Som si vedomý, že moje pokusy nie sú veľmi umelecké, sú jednoduché, ale snažím sa, aby mali ducha, vyjadrovali nejakú myšlienku a hlavne niečo povedali.

V budúcnosti sa vymasnažím prinášať viac informácií z našej obce, rozhovorov so zaujímavými ľuďmi a o tom, čo si budete vy požadovať. Chcel by som, aby ste vždy očakávali ďalšie vydanie. Dnes, keď je svetová finančná i morálna, kríza hodnôt a ľudia strácajú svoje istoty, sú postihovaní nielen jednotlivci, ale aj celé rodiny, celá spoločnosť,

jednoducho je ťažké myslieť na niečo iné, ako na svoju existenciu a prežitie. Televízie šíria každý deň skepsu cez všetky tragédie ľudí a niet v nich nič povzbudzujúceho, alebo len veľmi málo. Vo svete panuje sebeckosť, moc peňazí, drogy, alkohol a celý rad ďalších neuhov. Snažme sa preto aspoň vo svojom úzkom rodinnom kruhu, či už v obci udržiať priateľské vzťahy, vzájomne si pomáhať, chápať sa, byť jednoducho „ľudskí“ , mať láskavé a milujúce srdce a vedieť si aj odpúšťať, má sa aj uskromniť. Takto sa dá podľa mňa prekonať aj tá najhoršia kríza. To je môj odkaz pre čitateľov. Veľmi pekne ďakujem za pochopenie.

Mgr. Juraj Kochjar

LÁSKA, ZACHRÁŇ NÁS!

Dominika Fedorková

Za oknom slnko svieti,
po ulici bežia deti.
Psík si šantí v tráve,
a ja hľadím na to stále.

Pohľad krásny, nádherný,
čo by dal za tento svet mizerný?
Keby každý láskou žil,
šťastím by sa svet naplnil.

Ja kričím, volám:
„Láska, zachráň nás!“
Ak by si ty nebola,
telo prežilo by,
no duša by zmrzla

Naša obec Muráň

Gemer je jednou z najbohatších oblastí Slovenska na kultúrne a historické pamiatky. K nim patrí aj Muránsky hrad a chránená krajinná oblasť Muránska planina. V súvislosti s muránskym hradom vznikla pred 688 rokmi aj obec Muráň. Leží pod južnou stenou Muránskeho krasu, ukrytá pod výbežkami pohoria. Nad obcou sa vypína vysoké vápencové bralo nazvané Cigánka. Práve na jej východnom hrebeni stojí Muránsky hrad v nadmorskej výške 960 m.

Muráň sa nachádza v juhovýchodnej časti Slovenského Rudohoria v povodí potoka Muránka, ktorou sa začína muránska dolina, na ktorej ležia obce aj mestá: Muránska Dlhá lúka, okresné mesto Revúca, Lubeník, Jelšava a ďalšie. Muráň leží vo výške 394 m n. m. má asi 1260 obyvateľov. Starostom obce je Ing. Roman Goldschmidt,

obec sa pod jeho vedením mení na turistické mestečko. V tom mu pomáhajú poslanci obecného zastupiteľstva a podieľajú sa na skrášľovaní a rozvoji turistiky.

Okolie Muráňa charakterizuje rozmanitá flóra. Vyskytujú sa tu zvláštne druhy rastlín, napr. lykovec kričkovitý, poniklec slovenský a iné. V Hrdzavej doline je najnižšie položená kosodrevina vo výške 650 m. v rozsiahlych lesoch žije : medveď, rys, vlk, diviak, liška, jazvec, jeleň, srnčia zver, atď.

Moja rodná dedina Muráň, obkolesená peknými horami, má toľko krás, čo domáci obyvatelia si nevieť ani oceniť. Svoj heslovitý opis Muráňa končím slovom básnika : „ Aká si mi krásna, ty rodná zem moja, krásne i tie hory, kol teba čo stoja. Krásne je i nebo nad tými horami, zehnáť Ťa, vitam Ťa vďačnými slzami.“

Emília ěhnová

Športoviská v Muráni majú zelenú

V súčasnosti naše školstvo venuje značnú pozornosť voľnočasovým aktivitám detí a mládeže. Svoj záujem sústreďujeme na stredoškolskú mládež, pretože sa často stretávame s názorom, že deti po skončení základnej školy nemajú možnosť vo svojom voľnom čase venovať sa záujmovej činnosti. Ja osobne som však dospel k záveru pomocou výskumu (v rámci diplomovej práce), že v štyroch stredných školách v Revúcej je ponuka krúžkov bohatá. Teda ak vaša dcéra či syn pokračovali v štúdiu v školskom roku 2007/2008 v Revúcej, mohli si vybrať zo 60 – tich krúžkov. Z výskumu tiež vyplynulo, že najväčší záujem bol o športovo – telovýchovnú oblasť – konkrétne sa jej venovalo až 37,2 % stredoškolákov. Dochádzajúci však často majú problém so spojmi – teda aj menej voľného času, a tak sa do krúžkov zapájajú menej. Kto však chce zmysluplne tráviť voľný čas, príležitosť si nájde!

Uvedené dôvody ma viedli k zmapovaniu športovísk v Muráni, ktoré môže využiť vo svojom voľnom čase nielen dospievajúca mládež, ale realizovať svoje záujmy môžu aj občania v produktívnom veku či neskôr seniori na zaslúženom odpočinku. O aktuálne hodnotnoverné informácie v naznačenej problematike som požiadal predsedu KULTÚRNO – ŠPORTOVEJ KOMISIE pri Obecnej úrade v Muráni **Ing. Františka Lukáša**.

1. Telocvičňa pri ZŠ v Muráni slúži iba školopovinným deťom, alebo je využívaná aj na iné účely?

„Naša telocvičňa sa využíva naozaj v maximálnej miere. Je obsadzovaná tréningom futbalistov TJ Tatran Muráň, pravidelnými volejbalovými stretnutiami muránskych žien, halovými futbalovými turnajmi, stolnotenismovými turnajmi, cvičenkami aerobiku a v neposlednom rade aj inými ako vyučovacími aktivitami našej školopovinnnej mládeže najmä počas niektorých víkendov.“

2. V čom spočíva prínos futbalového ihriska TJ Tatran Muráň pre našu mládež?

„Prínos futbalového ihriska spočíva v možnosti tréningu našich žiakov a dorastencov v reálnom prostredí futbalu. Je vzorne udržiavané, a preto láka našu mládež k športovým aktivitám. Na našom ihrisku sa organizujú rôzne súťaže pre deti a mládež v rámci MDD, čím chceme v deťoch zapáliť oheň zdravej súťaživosti. Mladí sa zapájajú do minifutbalových turnajov, kde súťažia dorastenci aj mladí Rómovia. Verím, že podľa slov člena našej komisie p. Pavla Mláky bude možné vysledovať talenty na týchto turnajoch a „zabudovať ich do zostavy hráčov TJ“ aj vyrastajúce talenty z radov dorastencov. Musia však byť ochotní pravidelne chodiť na tréningy a byť platnými hráčmi mužstva.“

3. Do povedomia občanov už dlhšiu dobu vstupuje športové centrum v kultúrnom dome. Aké možnosti poskytuje?

„Toto centrum je najmä centrom relaxu a oddychového cvičenia. Je však dostatočne technicky vybavené, aby mohlo poskytovať kondičné, ale aj náročnejšie cvičenia najmä v oblasti kultúristiky pre mužov aj pre ženy. Má aj svojich pravidelných návštevníkov, pre ktorých sú pri predplatení si cvičení aj výhodnejšie ceny ako pri jednorazových návštevách tohto centra.“

4. Mohli by ste čitateľom priblížiť aj

možnosti využívania lyžiarskeho vleku na Hajsdom?

„Vlek sa za priaznivých snehových podmienok využíval. Spravovali ho obetaví členovia lyžiarskeho oddielu pri TJ Tatran Muráň, ktorí venovali mnoho svojho voľného času na úpravu terénu lyžiarskeho svahu aj prípravu techniky na sezónu. Počasie sa s nami vďaka globálnemu otepľovaniu nepríjemne zahráva a je otáznosť, či vynaložené prostriedky na revízie techniky a celoročnej prípravy budú v tom ktorom roku zúročené. Bolo by to veľmi dobré najmä pre našu školskú mládež, ktorá by nemusela cestovať za lyžiarskym výcvikom mimo rodnej obce.“

5. Mnohé deti trávia leto na hojdačkách a preliezačkách na Pajte. Tí starší už zaregistrovali aj novinku – tenisový kurt. Je už použiteľný?

„Areál v Niškovej je rajom pre deti i starších, len je obrovská škoda, že niektorí si neuvedomujú, že tento areál má slúžiť nielen dnes ale aj potom. Hovorím to preto, že sa našli aj takí „neludia“, ktorí dokázali tým najmenším ukradnúť radosť odcudzením šmykačky. Areál pre deti je potom ako detská hračka s odtrhnutou rukou, je doráňaný a obec ho nemôže strážiť dňom i nocou. Teraz pár slov k tenisovému kurtu. Tento sa využíva už takmer dve sezóny, vstup do areálu je splotnený. Toto je pravdepodobnou príčinou ničenia oplotenia, aby bol možný nelegálny vstup na kurt. Peniaze však neslúžia len pre obecnú kasu, ale najmä na údržbu tohto areálu. Oplotenie je vďaka zodpovedným zamestnancom obce v poriadku a spracováva sa i prevádzkový poriadok pre všetky športoviská obce okrem futbalového ihriska, aby bola široká verejnosť informovaná o možnostiach využitia športovísk.“

6. Akú šancu majú podľa vás cyklisti? Pamätáte aj na nich v rámci svojej komisie?

„Určite áno, naša komisia vďaka neúnavnému organizátorskému úsiliu p. Pavla Mláky a Mgr. Vladimíra Sklenárika sa uskutočňuje každoročne okresné kolo Národnej cyklistickej súťaže, súťaž v Horskom duatlone. Cyklisti sú aktívni pri vyznačovaní cyklotrás v našej prekrásnej prírode a svojou aktivitou ponúkajú zmysluplné využitie voľného času spojeného s krásnym športovým zážitkom.“

7. Nemálo úspechov zožali aj mladí požiarnici. Možno aj túto činnosť v určitom zmysle považovať za šport?

„Mladí hasiči sa zapájajú do viacerých súťaží v priebehu roka. Sú to jarné, letné a zimné kolo súťaže Plameň. Je to náročná činnosť, ktorá spája požiarnu techniku so športovým zápolením. Veď beh s požiarnymi hadicami, prekonávanie prekážok, hasenie na cieľ a to všetko na čas je určite športový výkon.“

8. Značnému záujmu sa teší aj rýdzo muránsky šport Muránska blška, ktorej hlavným organizátorom je Jožko Kubaško. Ako ho vníma mládež? Sú súťažiaci aj z jej radov?

„Mládež je vďačným pozorovateľom zápolenia súťažiacich, ale je menej tých mladých, ktorí sa do bojov o cennú trofej zapoja. Propagácií tejto športovej akcie je venovaná veľká

pozornosť, ale úsilie často pokazí počasie, ako tomu bolo v minulom roku.“

9. Turistika, jazda na koni – to sú príležitosti, ktoré v Muráni evidujeme. Máte prehľad o tom, že aj o tieto druhy športu je u mladých záujem?

„Najprv k turistike. Tu má naša mládež možnosť zapojiť sa do činnosti v turistickom oddiele pri TJ Tatran Muráň, ktorý vedie p. Ing. Pavel Kochjar, a tak poznávať krásy našej prírody. S jazdou na koni je to napriek tradícii chovu koní na Muránskej planine horšie. Tomuto športu je možné sa venovať skôr rekreačne ako nejakou organizovanou formou a je to doménu chovateľov jazdeckých koní, alebo je možné pokúsiť sa dostať na kónsky chrbát práve na Veľkej lúke, keď sú kone ustajnené a je k dispozícii kôň, ktorý nosí. Ak by bola takáto možnosť pre mladých, určite by ju mnohí privítali.“

10. Športoviská v Muráni majú teda zelenú! Má komisia, zameraná na rozvoj športu v obci, v tomto kalendárnom roku ešte nejaké skryté tromfy, prekvapenie, ktorému by neodolala ani naša športuchtivá mládež?

„Naša komisia chce aj v tomto roku zaradiť do svojich aktivít niečo nové a tým zatrikovať ponuku pre našu mládež. Verím, že takýmto lákadlom bude tenisový turnaj a možno aj niečo iné. Nechajme sa prekvapiť.“

Za rozhovor ďakuje Mgr. Ján Svoreň

O aktuálne hodnotnoverné informácie v naznačenej problematike som požiadal aj člena kultúrno – športovej komisie pri Obecnej úrade v Muráni PAVLA MLÁKY, vynikajúceho športového redaktora našich obecných novín, resp. pohotového komentátora všeobecných športových a telovýchovných podujatí v obci Muráň. Obdivuhodné je tiež, že už 32 rokov vzorne vykonáva funkciu predsedu TJ TATRAN Muráň. Moje otázky sa týkali využívania telocvične, futbalového ihriska, športového centra, lyžiarskeho vleku a iných športovísk mládežou. Odpovede pána Pavla Mláky boli viac než vyčerpávajúce – čitateľa zároveň majú možnosť porovnať vlastné poznatky s údajmi oboch oslovených pánov. Slovo má teda P. Mláky:

„Ešte predtým než odpoviem na vaše otázky, nedá mi, aby som nereagoval na úroveň telesnej výchovy a krúžkov v našich školách. Z môjho pohľadu je terajší vyučovací systém veľmi zlý. Telesná výchova sa chápe ako nejaký príviesok, že ak takýto predmet existuje. Nevenuje sa jej dostatočná pozornosť, aj keď podmienky sú oveľa lepšie ako kedysi. Chýba cieľavedomosť, súťaživosť a obetavosť nielen žiakov, ale aj učiteľov. V minulosti pre každé ročné obdobie boli pripravené známe podujatia: na jar cezpoľné behy, ľahkoatletický štvorboj, rôzne kolektívne športové súťaže vo futbale, volejbale, basketbale, hádzanej a pod. V zime to boli lyžiarske bežecké preteky o cenu Kamaráta. Tieto podujatia prebiehali nielen v jednotlivých školách,

ale ich víťazi sa zúčastňovali na okresných, krajských kolách. A tak nám vyrastali talenty a z nich reprezentanti. Teraz podľa štatistik zdravotníctva nám vyrastajú obežné deti a vraj si s tým nevieme rady. Jednoduchý recept: viac pohybu v prírode na čerstvom vzduchu. Nezachránia to ani rôzne „krúžky“, ktoré sú len imidžom, vedúcim k bezcieľnému zabíjaniu času. Častookrát ich vedú ľudia, ktorí nie sú odborné fundovaní, chýba im „srdcovka“ a cieľ. A teraz o športoviskách v Muráni:

1. V prvom rade treba povedať, že takúto telocvičňu, ako je naša, má málokto obec, resp. mesto v okrese Revúca. Má nielen plochu na sálové hry ako je basketbal, volejbal, hádzaná, ale aj priestory na stolný tenis (Pokračovanie na 7. strane)

VÝHERNÉ PRÍSTROJE BEZ SÚHLASU STAROSTU

V súčasnej dobe, keď v žiadnej rodine nie je peňaží nazvyš, v našej obci takmer denne pribúdajú sťažnosti občanov na umiestnenie výherných prístrojov v pohostinstvách „Koruna“ a „Kršma pod hradom“.

Hazardná hra o peniaze vyvoláva vzrušenie, napätie, nádej na výhru. Chuť zahrať si narastá do dňa na deň, úsilie smeruje k bezpracnému zisku. Môže postupne prerásť do závislosti, do patologického hráčstva – gambingu - do závislosti od hráčskej činnosti na automatoch. V Muráni už nie je žiadnym tajomstvom, že tieto automaty sú najviac obsadzované nielen po výplate, ale čo je ešte horšie aj po prevzatí podpory v nezamestnanosti, ba smerujú k nim často aj niektoré deti, neploletá mládež.

Starosta obce Ing. Robert Goldschmidt dáva verejnosti na vedomie, že majiteľom výherných prístrojov **Obec Muráň nedala súhlas na ich umiestnenie v muránskych pohostinstvách**. Obec považuje prevádzkovanie automatov za neprípustné, ohrozujúce duševné zdravie hráčov, rodinné vzťahy, výchovu detí. K uvedenému stavu by nedošlo, pokiaľ by samotní majitelia pohostinských zariadení nedali súhlas na umiestnenie výherných prístrojov v svojich zariadeniach. Obec týmto oznamuje, že začala podnikáť právne kroky na odstránenie výherných prístrojov z menovaných pohostinstiev.

Obecný úrad Muráň

O kameňolomoch v Muráni

FOTO archív RS. Muránske ženy sa v minulosti nebáli ťažkej práce v pieskovni.

Vychádzajúc z faktov (J. Gallo : Muráň, 2001) – v obci Muráň pred 60-timi rokmi (v r. 1959) boli otvorené dva kameňolomy s drvičmi: na Homólkach (za cintorínom) a na Hálovom vršku (družstevný). Ako z priloženej fotografie vyplýva, v pieskovni pracovali aj mnohé ženy.

V Muráni sa však oveľa skôr využíval kameňolom na Hrboch (smer Tisovec) – najmä však od čias, keď firma Ing. Hitscha (D. Dubovský: Revúca, 1989) začala 10. novembra 1940 stavať železnicu Revúca – Tisovec. Do povedomia občanov ako najznámejší strelmajster z Muráňa sa zapísal PAVEL HAJDÚK (1922-1997), ktorý tomuto povolaniu zostal verný až do odchodu na dôchodok. Na základe jeho záznamov nazrieme do tohto kameňolomu, keď začali robiť „štreku“ do Tisovca.

„Firme, čo robila mosty, bol treba piesok, tak som odišiel robiť ku kompresoru a drviču. Mleli sme na dve sichteny – dobre, že „štambro“ bolo blízko nášho domu. Míneri začali vŕtať len ručne, s ručným bórom a mínerkou. Jeden držal bóra a druhý naň bil. Veľakrát jeden druhého udreli po kolene alebo po ruke. Neskôr sme dostali kompresor. Do vyvrtanej diery naládovali súľkov dynamitu, potom dali rozbušku so šnúrou, zapchali hlinou, zavolali, aby sa každý skryl a zapálili. Po odstrelení zrámovali potrhané skaly. Keď sme začali stavať drvič, najskôr sa vykopali základy do brehu a začali sa betonovať piliere pod drvič a naftové motory. Keď boli piliere hotové a betón tvrdý, tak sa hore našróbovali mašiny. Nad každým z motorov sa musela zrobiť búda, aby na ne nepadalo a v zime tiež tak skoro nezamrzli a dali sa ľahšie zapáliť. Pod drvičom, pod riečicou sa zrobil bunker, kde sa sypal piesok a štrk. Spod bunkra išla koľajka zo šínov. Po nej odvážali hunty piesok na kopy. Nad drvičom bol tiež urobený bunker, kde sa vysýpali skaly. Tam boli dvaja chlapi. Kým oni skaly zomleli, druhí dvaja v lome museli naložiť skál na hunty. Blízko lomu sme urobili aj veľký barak pre robotníkov a pre bachtera (strážnika). Tam sme dobre zarobili, výplatu sme mali každé dva týždne. Odtiaľ som v štyridsiatom treťom narukoval do Kremnice, ale to by už bol ďalší príbeh ...“

-RS

Milým mojim rodákom!

Na domov sa nedá zabudnúť. Z Muráňa som odišla v roku 1968. Veľa sa zmenilo. Jedni nás už opustili. O cene človeka začneme uvažovať až vtedy, keď ho stratíme. Pre štyrmi rokmi mi zomrela mama. Nebola som doma. Akosi som nestihla v tom uponáhlanom svete spomaliť, zastaviť sa, pohľadieť blízku dľaň. Dnes je už príliš neskoro. Čas nemožno vrátiť späť. Ale ešte máme možnosť zobrať za ruku tých, čo sú nám blízki, čo kráčajú s nami životom.

Ja sa zberám tohto roku domov na Slovensko. V USA žijem už od februára 2001. Momentálne sa mi cnie za domovom, rodinou, deťmi, vnúcatami, ktorých mám na Slovensku. Veď skúste toho, za kým sa vám cnie, objať cez telefón. Ani s bolesťou, sklamaním sa nedá vyrovnáť, s tým, sa dá len naučiť žiť. V ďalekom, cudzom svete som si uvedomila, aké je zdravie človeka dôležité. Nad tým by sa mali zamyslieť všetci, čo majú pocit, že

sú chudobní, a preto strácajú zmysel života. Kým sme zdraví, kým kráčame po vlastných a nie sme odkázaní na cudziu pomoc, sme dosť bohatí na to, aby sme boli šťastní. Aj tu často vidím chorých, nešťastných ľudí. Často rozmýšľam aj o ľudskej bolesti i o schopnosti vzoprieť sa jej. Sú chvíle, ktoré sa nedajú vysvetliť ani pochopiť. Múdry človek vie, ako to je a hlúpeho aj tak nepresvedčíme.

Myslím si, že každý zážitok, skúsenosť, sklamanie nás posúva trochu ďalej k pochopeniu nepísaných zákonov života, keď človek chtiac – nechtiac prehodnocuje svoje doterajšie postoje, rebríček hodnôt, celý svoj život. Prečítam si každé vydanie Muránskych novín. Voňajú domovom! Aj naďalej publikujte spomienky, rady našich múdrych, vzdelaných, pracovitých rodákov. Zaslúžia si úctu, uznanie. Všetkým Vám posielam pekný pozdrav z cudziny.

Božena Vaščáková – Hrbáľová, USA

FOTO z archívu Emilie Kochjarovej. Aj tento chlupáč behal po našich krásnych muránskych vrchoch. Vyše 200 kg medveď bol odstrelený v roku 1958 nemeckým podnikateľom. Na príprave jeho odstrely sa podieľali títo lešní pracovníci a dostali ho na konskú návnadu, na ktorej ho zastihla strela. Na zábere sprava Muráncania: Havlík, Fabo, Hrbáľ, Demo, Kochjar, Oles.

FOTO z archívu RS. Boženka (prvá zľava) odišla z Muráňa v roku 1968. Teraz žije v KEARNY v USA, ale prečíta si každé vydanie Muránskych novín.

OHLASY: Odpoveď na článok „Prameň Dovalka“

Áno, prameň Dovalka bol známy v celom Muráni, viedol úzky chodník z ulice medzi dvoma starými drevenými domami. Prameň Dovalka slúžil ako prameň pitnej vody do 60-tich rokov minulého storočia, keď vodárenská spoločnosť vybudovala v Muráni vodovod. Mnohé rodiny okolo nej si zaviedli vodovod do svojich rodinných domov.

V tom období dvor a dom, pod ktorým vytekal prameň, po smrti majiteľa od jeho rodiny odkúpil môj otec. „Ten nejaký dobrodinec, čo si pričlenil chodník k svojmu teritóriu“, ako ste ho nazvali v článku „Prameň Dovalka“, bol už vlastníkom chodníka. Vtedy si nie všetky rodiny zaviedli vodovod do svojich bytov a neboli ešte automatické práčky, takže susedia v rieke Dovalka prali šaty aj pokrovcy. Otec bol dobrodinec s dobrým srdcom, že dovolil susedom a iným ľuďom prechádzať k prameňu a k rieke cez svoj vlastný pozemok.

Prečo v dnešnej dobe prameň Dovalka nevyviera a tiež aj mnoho ďalších prameňov v Pastovníku? Pramene sa stratili v dobe, keď vodárenská spoločnosť vybudovala v Pastovníku rezervár pitnej vody. Z týchto prameňov vyviera a tečie voda, len keď sa hladina spodných vôd naplní počas jarného rozpúšťania snehu a veľkých zrážok. Dovalka sa nestratila, ani sa nestratila prístupová cesta k rieke a prameňu, len musíte obísť náš pozemok.

Mgr. E. Struhárová,
dcéra bývalého majiteľa pozemku

„Po fašangoch Veľká noc...“

Zimy skorej boli krajšie. Šitko bolo biele, zima tuhá, len tak vrzgalo pod nohami. Ešte nám aj v nose mrzlo. Deti zmo sa len tak hemžili po Príslope – kriku-šmrku bolo neúrekom. Potom prišli fašangy, ta bola posledná zábava do Veľkej noci. Bulo veselo, zmo sa vytancovali, aby zmo vytrímali do Veľkej noci.

Kvetnú nedeľu zmo sa len tak hnrúli do kostela, de sa spievali pašie a mladie mamy hrdo poobliekali deti a každá sa pýšila so svojou ratolesťou. Na zelení štvrtok chodiv pastier po dedine pred každí dom, de mali kravy a kozy, trúbiv na trúbe: „Pod bučkom, nad bučkom edná mala dve červené jablšká, jedno dala mne...“ gazdiná mu

Potom prišla Popolná streda. Išli zmo do kostela a tam nám pán farár urobiv na šelo krížik s popela a povedav: „Prach si a na prach sa obrátiš!“ Potom prišla smrtná nedeľa, varili sa strušky. Na

dala vypíť a posúšok. Šes pôst sa po vešeroch prádlo, tkalo, páralo piera. Aj my dievšatá zmo sa poschádzali a radili sa, že de sa skryjemo, koď nás prídu kúpať. A už

zmo len tak šekali tú kúpašku. Pokryli zmo sa každá inde. A potom už chlapi chodili z vedrami do domov. Povedali, že prišli poľat kvietok, aby nevyschnúv a my pokrytie : ednie na pôjde, druhie na šope, v humne. Ale koď nás najšli, to zmo mali po chlebe! Dvojo chlapi ulapili za ruky, druhí vedrami len tak lievali na nás. Potom

sa pohostili šunkou, vajcami, pálenka nesmela chybeť. Ale aj starší chlapi, koť si vypili, potom sa aj oni kúpali, metali sa do potoška. To buli takí srandovní: bašík Petalík, volali ich Slanec, bašík Burďák a môj krsný, volali ich Kubaš. Dedina sa len tak ozývala, hráli na harmonike. To vám bula sranda veľká, terás to mladí nezažijú. Mala by som ešte velej šo písat', ale už stašilo. Na druhý ráz viacej!

Margita Sklenáriková

Spomienka na ochotnícke divadlo

V mojich spomienkach vraciam sa do obdobia pred 50 rokmi, do rokov mojej mladosti, kedy nebolo televízie ani počítačov, ale robili sme kultúru na dedinách my, ochotníci.

V rokoch 1958 až 1961 skupina nás mladých muránskych nadšencov rozhodla, že skúsime sa postaviť na divadelné dosky, a tak nadviažeme na bývalých

prostredia. Keďže sa povie, že s jedlom rastie chuť, tak do tretice sme zahráli aj ďalšiu hru v troch dejstvách „Polnočná omša“ z obdobia SNP.

Treťou hrou sa naše ochotníčenie skončilo. Nie žeby sme neboli chceli hrať, ale pracovné a rodinné povinnosti nám to už neumožňovali. Jeden sa oženil, jedna sa vydala a ďalší za prácou sa odsťahoval.

FOTO z archívu EK. Záber z divadelnej hry Polnočná omša. Ochotníci : (zľava) K. Kenická, J. Oles, E. Kochjarová, F.Žiak, V. Veštúr.

muránskych ochotníkov. Rozhodli sme sa a išli do toho. Boli to títo ochotníci : K. Kenická (riad. MŠ), E. Kochjarová (učit.), D. Fitmová (rob.), V. Veštúr (lesník), F. Žiak (lesník), O. Kiss (rob.), M. Pohorelec (rob.), J. Oles (rob.), J. Frandel (Katrúšákarolník). Réžiu mala na starosti Emília Kochjarová.

Prvá divadelná hra, ktorú sme nacvičili, bola Magda Burčová. Bola to hra z dedinského prostredia v troch dejstvách. Kroje sme do tejto hry mali zapožičané z Martina. Hrali sme ju v kultúrnom dome na prvý vianočný sviatočný deň. Hra bola výborne zahraná a mala obrovský úspech. Sála kultúrneho domu nebola nikdy ako vtedy, ani potom taká nabitá. Nebolo jedného miesta voľného na sedenie, ani na státie. Po každom dejstve sme zožali obrovský potlesk a gratulácie. S touto hrou sme sa predstavili ešte v Helpe a v Polhore a všade s podobným úspechom. Druhá hra, ktorú sme zahráli na Polhore s úspechom, bola „Jej pastorkyňa“, tiež v troch dejstvách a tiež z dedinského

Myslím, že toto obdobie patrí medzi moje veľmi pekné životné spomienky. Škoda, že sa dnes nenajú mladí ľudia, ktorí by sa venovali takejto peknjej činnosti.

Emília Kochjarová

Milujem, ľúbim Mgr. Mária Payerová

Milujem, ľúbim tvoje láskavé srdce pripomínajúce slnce, ktoré vysiela do všetkých končín Zeme svoje životodarné lúče.

Milujem, ľúbim tvoje nežné ruky – zaujaté nielen prácou, ale i nežným pohladením syna, vnúčat, dcéry i milovanej ženy.

Milujem, ľúbim tvoje múdre oči, v nich sídli: um, rozvaha i city. Čo dodať?

Si MUŽ hodný lásky ŽENY.

VYTRHNUTÉ Z HISTÓRIE ŠPORTU

FOTO z archívu BH : Najmladší cvičenci spartakiády pred polstoročím s pani učiteľkou MAGDOU BARTÓKOVOU, rod. Strmeňovou.

Keď cvičili všetci

Veľmi rada si spomínam na svoju prvú a tiež poslednú spartakiádu. Bola som vtedy prváčka. Toto kolektívne cvičenie o pár rokov neskôr celkom zrušili. Podľa mňa je to veľká škoda, lebo mám na spartakiádu v Muráni veľmi pekné spomienky. Vtedy všade cvičili všetci: deti, dorastenci, vojaci, ženy, chlapi, skrátka cvičil všetok ľud. Krásne úbory žiarili farbami, z cvikov sa vytvárali obrazce, až sa vám zatajoval dych. Všetci sme si zacvičili, a tak sme

urobili dobre aj pre svoje zdravie. My, prváci, sme mali červené šortky a biele tričká. V tom čase skoro všetky dievčatá v mojom veku sa česali na tzv. kohúta. Každé ráno nás mamy vyčesali a na slávnostné podujatie či sviatky nám do vlasov dali biele mašle.

Možno si niekto povie, že dobre, že sa už necvičí spartakiáda. Nemá pravdu! Veď ti, čo sa dostali až na Strahov do Prahy, získali spomienky na celý život.

Bohdana Halušková

Muránska mládež v 70. rokoch, ale i tí skôr narodení sa radi zabavili pri hudbe skupiny ROKOKA.

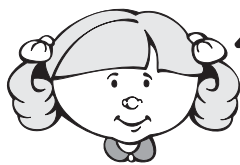
V rytme ROKOKA

Hrávala najmä pesničky dnes známe z televíznej relácie REPETE, ale aj iné hity našej mladosti. Názov ROKOKO pochádza sice zo 17. storočia (znamená mušľa nepravidelného tvaru), ale jeho

charakteristické znaky boli zrejme blízke aj muránskym hudobníkom v 20. storočí: pozemská zmyselnosť, pôsobivé intímne námety s erotickým akcentom, hudobné ozdobu, príležitost' aj pre individuálny prejav. Hudobná skupina bola rozhodne vzácnou perlou v našej dedinskej kultúre.

FOTO z archívu AT. Na zábere zľava ANTON TOPOR (saxofón), MILAN ŠIMON zo Sirka (saxofón), PAVEL STANKOVIČ z Revúcej (bicie), JÁN STRUHÁR (harmonika) a JÚLIUS BEŇO (gitara).

Za históriou Materskej školy v Muráni

Z rôznych historických zdrojov (napr. J. GALLO, Muráň, 2001) vyplýva, že zrod materskej školy, vlastne tak ako všetko v našom živote, súvisí so spoločenskými pomermi. Jej korene sú naznačené už v období po roku 1900. Tisícročie Slovákov pod cudzou nadvládou (od rozpadu Veľkej Moravy po vznik ČSR v roku 1918) určitým spôsobom ovplyvnilo aj výchovu detí predškolského veku. Na rozhraní 19. a 20. storočia bol v našej obci údajne jeden útulok – ako odnož materskej školy (ÓVODY), ktorého poslaním bolo aj pomadačovanie detí.

O materskej škole dnešného typu sa dozvedáme až po skončení druhej svetovej vojny. Zasluhou učiteľa Jána Círu, ktorý v Muráni vyučoval už v školskom roku 1930/31, 5. novembra 1945 sa začala práca v ŠTÁTNEJ DETSKEJ OPATROVNI – zapísaných bolo 34 detí. Táto neskôr podľa zákona dostala názov MATERSKÁ ŠKOLA V MURÁNI.

Generácia súčasných dôchodcov bola už svedkom pesterie histórie MŠ v Muráni. Po roku 1950 sa počet zapísaných detí pohyboval od 35-40 detí. Materská škola nemala viac ako 50 rokov stále sídlo, ale ani dost dôstojné prírmerané podmienky pre výchovu 3-6 ročných detí. V rokoch 1950-1953 bola neustále sťahovaná (do školy pri fare, do bývalej krčmy, do budovy MNV), neskôr ju umiestnili na radnici obecného domu a najdlhšie sídlila v kultúrnom dome.

Najnovšie dejiny Materskej školy v Muráni sa začali písať v znamení štyroch deviatok – presnejšie 2.9.1999, keď ju presťahovali do prístavby novej ZŠ. Nemám

FOTO z archívu Mgr. K Leškovej. Zasluhou riaditeľky MŠ v Muráni KATARÍNY KENICKEJ má materská škola vlastnú kroniku, ktorú začala písať v roku 1957 a neskôr mala aj pokračovateľov.

dostatok podkladov pre podrobnejšiu analýzu histórie muránskej materskej školy, no čitateľa by určite privítali ešte viac informácií o tomto predškolskom zariadení, na ktoré sme všetci v Muráni hrdí. Nie je to fráza či prázdne pochlebovanie! Všetky jeho riaditeľky, učiteľky či pracovníčky hospodárskeho úseku si zaslúžia úctu a našu vďaku, lebo ich práca od vzniku MŠ v Muráni je spojená s detstvom našich detí, vnúčať, pravnučať, či dokonca prapranvučať. Nech sa ich toto novodobé terajšie i budúce desaťročia naplnia kvalitnou spoluprácou s rodičmi, lebo len s ich podporou bude každé úsilie úspešné.

Mgr. Ružena Svoreňová

Spomienka na triedneho učiteľa (ku Dňu učiteľov)

Pre mnohých ľudí je 28. marec obyčajným dňom. Svätotočným dňom je pre učiteľov – teda „učiteľský deň.“ Hovorí sa, že keď sa človek často vracia vo svojich spomienkach do detstva, vraj starne. Ja tiež často myslím na detstvo, vraciam sa do školských lavíc, spomínam na spolužiakov a na bývalých učiteľov. V tých časoch bol učiteľ autoritou. V škole aj v obci! Učiteľ vzbudzoval rešpekt nielen u žiakov, ale aj u rodičov. Učiteľ sa vždy snažil získať si žiakov a na základe toho sme niektorých učiteľov mali radi a iných pomenej.

Ja si vo sviatočný deň učiteľov spomínam na môjho triedneho učiteľa, ktorý tu dlhšiu dobu pôsobil. Našu triedu učil tri roky a 30. júna 1959 nás z Osemročnej strednej školy v Muráni vyprevadil, každého v inú stranu, na inú strednú školu. Bol to JURAJ HANUŠTIK, ktorý, žiaľ, už nie je medzi nami. Zomrel v deň našej školskej stretávky po 30-tich rokoch. Okrem iných premetov vyučoval aj hudobnú výchovu. Naučil nás mnoho pekných piesní. Viedol hudobno-spevácky krúžok, ktorý reprezentoval školu na rôznych slávnostných podujatiach v obci. Založil tiež a viedol dedinskú kapelu. Myslím si, že odviedol kus

práce. Podakovať sa mu môžeme len kytičkou. Na záver by som však ku Dňu učiteľov chcela vysloviť podakovanie za mimoškolskú činnosť Mgr. EVKE STRUHÁROVEJ, a to najmä za vedenie a účinkovanie ženskej speváckej skupiny LEVENDA, ktorú som mala možnosť prvýkrát počuť na školskej stretávke po 40-tich ro-

koch. Bolo to dojemné a v každom z nás zanechalo peknú spomienku. Dovoľ EVKA, aby som ti symbolicky stisla pravicu a zaželaťela dobré zdravie, hodne úspechov, veľa pekných pesničiek. Tebe a tvojej skupine želim, aby piesne, ktoré spievate, rozohriali srdcia všetkých ľudí, ktorí obľubujú hudbu a spev. Božena Galovičová

FOTO z archívu A. TOPORA. Učiteľ JURAJ HANUŠTIK (prvý sprava) sa zaslúžil aj o rozvoj ochotníckeho divadla v Muráni. Na zábere sú ochotníci z divadelnej hry J.G.Tajovského, Statky – zmatky.

OČAMI VEREJNOSTI: Pozdrav ako prejav úcty

V súčasnosti mám možnosť každý deň sa stretávať so žiakmi základnej školy. Práve preto si začínam viac uvedomovať rozdiely medzi minulosťou a dneškom. Najmä v správaní sa žiakov k svojim učiteľom. Keď sme zbadali učiteľa, prvé bolo POZDRAVIŤ SA! „Česť práci!“ – poviete si, že ten pozdrav už zrušili. Teraz niektoré deti nepozdravia ani najzaujímavejším pozdravom: „Dobry deň!“ No väčší rešpekt mali aj naši rodičia voči učiteľom. Kde by sme si to mohli dovoliť tak ako teraz? Bola som totiž svedkom istého nechutného výstupu žiaka voči staršej osobe – žene a navyiac voči jeho učiteľke. Nechcem o tom písať, aké slová tam padali! Hoci už mám cez päťdesiatku, mám vždy rešpekt, keď stretnem **MÔJHO UČITEĽA**. Vždy si s úctou pomyslím: „To bola moja triedna, ten ma učil dejepis, tá ma učila ruský jazyk ... a pod.“

Danka Halušková

Škola, to nie sú len vedomosti

Dňa 28. marca si pripomíname narodeniny učiteľa národov J.A. Komenského (1592-1670). Vtedy aj celá učiteľská rodina oslavuje svoj sviatok „Deň učiteľov“. Raz v roku sa dostáva aj učiteľom od štátnych predstaviteľov uznanie za ich veľmi náročnú a nesmierne užitočnú prácu v prospech celej spoločnosti pri výchove našej mladej generácie. Povie sa vtedy veľa pekných slov, ešte viac sľubov, ktoré sa žiaľ často nikdy nespĺnia. I samotní učiteľia sa v tento deň zamýšľajú nad sebou, svojou prácou, blahozelajú si a dávajú rôzne predsavzatia. Ja ako príslušník tejto učiteľskej rodiny, už dôchodca chcel by som sa pripojiť ku všetkým gratulantom a zablahoželat terajším učiteľom, ktorí dnes v nových podmienkach, iných, ako sme mali my v minulosti, naplňajú svoje učiteľské poslanie. Aby mali pevné zdravie, dosta-

vali zo seba všetko najlepšie, čo v nich je. Často dopĺňali a mnohokrát aj suplovali rodičovskú výchovu. Nech z našej mládeže vyrastú ľudia nielen obohatení vedomosťami, ale aj s ušľachtilými vlastnosťami, duchovne pripravení prevziať kormidlo spoločnosti v budúcnosti. Pestovali v nich lásku k svojej rodnej vlasti, ktorá teraz pri silnej globalizácii je nesmierne potrebná, bo národné záujmy sú silno potláčané a veľmi často sa úplne strácajú.

V týchto dňoch si s úctou spomínam na všetkých mojich učiteľov i bývalých kolegov, ktorí už žiaľ nie sú medzi nami. S láskou spomínam aj na kolegov žijúcich, na všetkých svojich žiakov, ktorí sa stali dobrými učiteľmi. Nechcem ich menovať, lebo by ich bolo veľa, ale som na nich nesmierne hrdý. Všetkým učiteľom venujem tieto svoje verše.

Učiteľ a žiak

Chcete sa dozvedieť, čo v hlave učiteľa rojí, keď on po prvýkrát za katedrou stojí? Na tých, čo v laviciach naňho pozerajú a čo im on povie, túžobne čakajú. V ich hlavičkách iste, veľa myšlienok je, či dobrý a či zlý, ten náš učiteľ bude. No tie isté otázky aj v jeho hlave sú, čo mu jeho roky za katedrou len prinesú. Akí budú žiaci, čo naňho túžobne hľadia, on vtedy ešte vie len to, čo mu knihy radia. No oni budú takí, akých si vychová, ale aj takí, aký bude k nim on sám. Medzi nimi budú aj takí aj onakí, na všetkých musí mať len meter rovnaký. Do ich duše musí vniknúť už hneď od začiatku a snažiť sa rozpoznať, kto akú má hračku. Výchova, verte mi, to nie je ľahká vec, Veľa ty nespravíš, ani nenaučíš, keď v tebe citu niet. Musíš ty byť otcom i láskavou matkou, bratom či sestričkou i tou jeho hračkou. Psychológ či lekár, spovedník aj notár. Musíš súdiť, liečiť i poradiť, zbaviť ho chmár. Keď ty citu nemáš a láskavé srdce, nebuď učiteľom, ver mi, že žiak takých nechce. A ešte jedno ti, jak starý poradím, keď sa celý rozdáš, potom patíš mladým. Výchova ťažká je, ja vám to hovorím, len ten niečo zmôže, kto plameňom horí, lásku on rozdáva a rozdá sa celý. Sebec do školy nepatrí, takého netreba, bo škola a výchova, nežiať len vedomosti, ale aj srdce mäkučké ako kúsok chleba.

Mgr. Juraj Kochjar.

Dopad hospodárskej krízy na bežného človeka

(Reflexia maturantky)

Hospodárska kríza. Dvojslovné pomenovanie širokého spektra udalostí, ktoré sú spôsobené nepatrnosťou niektorých ľudí pracujúcich v americkom bankovom systéme. Tento názov vystihuje súčasný stav v našom štáte veľmi presne. Najkrutejším dopadom celej hospodárskej krízy je určite nezamestnanosť. Z nezamestnanosti vyplýva nedostatok finančných prostriedkov v rodine, čo môže byť pri súčasnej výške cien väčšiny tovarov zničujúce. Ale pociťujú dôsledky hospodárskej krízy všetci obyvatelia? Môžeme považovať obeť starostu istej nomenovanej obce, ak sa zriekol nového auta? Myslím, že nie. Mám pocit, že dopad hospodárskej krízy pociťujú najviac bežní ľudia, čiže zamestnanci s platom pohybujúcim sa vo výške minimálnej hranice mzdy po približne 600 eur. Práve títo občania a ich rodiny pociťujú hospodársku krízu takpovediac „na vlastnej koži“.

Ako vysvetlíte dvanásťročnému dieťaťu, že tento rok nemôže ísť do tábora, lebo situácia peňaženky

rodičov je zlá? Ako poviete osemročnému nadšenému futbalistovi, že futbalové sústredenie, na ktoré sa tak veľmi tešil, neabsolvuje, lebo je príliš drahé? V tomto momente si asi pomyslite, že sú to len banality oproti skutočne vážnym dopadom krízy. No podľa môjho názoru práve tieto situácie presne vystihujú podstatu krízy. Musíme odoprieť našim najbližším to, čo si najviac želajú.

Mám však taký pocit, že hospodárska kríza momentálne zastrahuje len názvom. Každý politik, ekonóm, či podnikateľ vysvetľuje zvyšovanie cien, stagnáciu plátov, prepúšťanie, alebo znižovanie výroby týmto pojmom, aby sa tak zbavil zodpovednosti za dopad svojich činov na bežného človeka. Bežný človek v súčasnosti hospodári s obmedzenými prostriedkami, no Európska únia vykázala zvyšok 5 miliárd, ktoré sa nikde nepoužili a Európsky parlament rieši v súčasnosti dilemu, čo s týmito peniazmi. Myslím, že v čase hospodárskej krízy by to malo byť úplne jasné. No práve v tejto

inštitúcii sú ľudia, ktorí nezaspia deň čo deň s problémom užiť rodinu, zaplatiť deňom štúdiom, jednoducho poskytnúť taký životný štandard, ktorý by spĺňal aspoň základné podmienky slušného života. Bežný človek ráno vstane a rozmyšľa, ako zarobiť peniaze, ktoré by vystačili celej jeho rodine. Pre svoju rodinu sa obetuje, pracuje aj v tých najhorších, či najťažších podmienkach, len aby splnil tajné detské sny o darčekoch, ktoré dostanú na narodeniny.

Uvedomujú si to naši politici? Myslím, že áno, ale najšť riešenie je pre nich príliš ťažké, pretože žiť v takýchto podmienkach nikdy nevyskúšali. Bežný človek večer zaspáva a rozmyšľa nad tým, či nemohol urobiť pre svoju rodinu viac. No nad čím sa zamýšľa minister financií?

Dominika Fedorková

Pracovať doma či v zahraničí?

V poslednej dobe už býva takmer zvykom, že väčšina mladých ľudí po ukončení školy odchádza za prácou do zahraničia. Myslím si, že práve finančná stránka vyženie mladých za prácou von. Avšak niektorí si to predstavujú príliš jednoducho. Idem pracovať do zahraničia a začnem zarábať veľké peniaze! Možno je to v tom prípade, keď máme niekoho blízko, kto nám pomôže, no nie je to vždy tak, nie vždy vám blízky dokáže zabezpečiť všetko.

Z vlastnej skúsenosti môžem povedať, že je to tak. Mám v cudzine rodinu, ktorá sa mi snažila pomôcť, ale zákony nepustia. Chcela som začať nový život s novou prácou, zázemím a všetkým, čo k tomu patrí. Podala som si žiadosť o pracovné povolenie, pretože som sa rozhodla ísť legálnou cestou, ale nepochodila som. Pre veľký záujem o pracovné povolenie mi žiadosť zamietli a ja som sa musela vrátiť domov.

Keď sa aj vy rozhodnete pre prácu v zahraničí, mám pre vás zopár rád. Ako prvé zistíte si o danej krajine, do ktorej sa vyberiete, všetko, čo je potrebné k vykonávaniu pracovnej činnosti, dokumenty a iné. Vyhnete sa tak zbytočným nepríjemnostiam. Ďalej sú to osobné doklady. Zistíte si včas, dokedy majú platnosť. A ostatné je už na každom jednotlivcovi zvlášť. Cez pracovnú agentúru je to trochu iné. Za sprostredkovanie práce žiadajú určité percento, no vybaví skoro všetko. Takže je to na vás, ako sa rozhodnete. Prajem vám pevné nervy a veľa šťastia!

Lýdia Kováčová

Knižnica v Muráni je funkčná

Kniha je zdrojom informácií, umožňuje rozlet čitateľskej fantázie, najmä tej detskej! Čítať knihy – leporéla treba začať už v najútlejšom veku. Rodičia by mali s deťmi veľa čítať a nahlas! Čítaním sa rozšíri slovná zásoba, myšlienkové pochody, pozornosť, zvedavosť. K základným znalostiam človeka patrí čítanie a písanie.

V marci – v Mesiaci knihy som navštívila Obecnú knižnicu v Muráni. S úsmevom na tvári ma privítala knihovníčka BOŽENKA KUCUKOVÁ, ktorá mi poskytla dôležité informácie o knižnici: „K 1. januáru 2009 sme mali 40 čitateľov. Do 14 rokov- päťnásť. Od 15 –do 19 rokov štyroch čitateľov a dospelých bolo dvadsať. Hoci podľa čitateľských preukazov bolo 40 čitateľov, musíme však pripočítať aj náhodných, čiže spolu bolo do 50 čitateľov. Medzi dospelými prevláda viac žien ako mužov. Záujem je najmä o beletriu. Prečítalo sa približne 1800 kníh. Trošku budem kritická: žiaci a študenti prichádzajú len vtedy, keď niečo potrebujú do školy a nenájdu to na internete. Sú vypočítaví! Ale taká je doba. Internet poskytne informácie, čo študentom stačí, takže nepotrebujú prečítať celú knihu. No pomaly internet vytlačí obecnú knižnicu. Čitatelia do 14 rokov majú záujem o encyklopédie a sem – tam o rozprávky. HARRY POTTER je teraz najčítanejší.“

Čitateľov bude určite zaujímať aj pracovná oblasť a záujmy našej obecnej knihovníčky, a tak Božka ochotne pokračovala: „Svoju prácu vykonávam už šesť rokov s láskou. Sama veľmi rada čítam. Zvyknem čítať paralelne aj niekoľko kníh – podľa nálady. Mám ich pripravené na nočnom stolíku. Objednávaním nových kníh v spolupráci s Obecným úradom v Muráni sa snažím usmerniť čitateľov, uspokojiť ich čitateľské záujmy. Medzi dospelými je najčítanejšia tvorba spisovateľky Táni Keleovej- Vasilkovej. Jej knihy sú plné udalostí, faktov, príbehov zo súčasného života. Čítajú sa ľahko. Práve mám pred sebou román OKIENKO DO SNOV.

Autorka zachytáva svet troch generácií žien, svet bez mužov... A predsa s nimi! Hlavná hrdinka Hana, mladá žena, často sedáva vo svojej izbe s oknom do záhrady a sníva... Túži žiť v meste, vydať sa za bohatého muža, no zaslepená vlastnými predstavami, strachom, že jej to nevyjde, robí množstvo chýb, ktoré sa napravujú len ťažko...!

Záverom nášho dialógu som sa ešte dozvedela, že v rámci Mesiaca knihy najväčšia návštevnosť je zo strany žiakov ZŠ s MŠ v Muráni. V spolupráci s triednymi učiteľmi pripravujú besedy. Mgr. Murková a Mgr. Skubachová každý rok so svojou triedou navštívia obecnú knižnicu. Dokonca vyhlásili súťaž o najlepšieho čitateľa. Dnes finančné možnosti a rozpočet nedovoľujú v rodinách nákup kníh, a práve preto je tu obecná knižnica. Návštevné hodiny sú v pondelok, streda a piatok od 13-tej do 17-tej hodiny. Ročný poplatok: deti -1 a dospelí -2 . **ŽIVOT BEZ KNÍH JE AKO DETSTVO BEZ ROZPRAVKY, AKO MLADOSŤ BEZ LÁSKY, AKO STAROBA BEZ POKOJA.** (C.P. Fröhling).

Adela Michalská

Kvietok jari

Mgr. Juraj Kochjar

Slniečko premilé z rána si nám vyšlo a s tvojimi lúčmi aj teplo k nám prišlo. Lúče tie zlatisté chladnú zem zohriali a všetkým semenkam život, silu dali. Lístok za lístokom zo zeme pozerá, musí skoro vybehnúť, bo slniečko ho volá. A po tých lístokoch kvietok sa ukáže, že k nám už jar príd, všetkým to dokáže. Viete, ktorý kvietok ja v svojej mysli mám? To predsa senienka so slnkom prišla k nám.

HĽADÁME MURÁNSKY KROJ

Muránske ženy sa aj v minulosti rady vracali k tradíciám, k ľudovým zvykom. Na zábere je riaditeľka MŠ Katarína Kenická a učiteľka MŠ Emília Grendová, avšak iba v krojoch z Horehronia, v ktorých vystupovali na mnohých slávnostných podujatiach.

Vážení občania, ak máte doma zábery svojich starých, prastarých či praprastarých rodičov v originálnych muránskych krojoch, **ozvite sa!** Kroj, podobne ako muránske piesne, naše nárečie, patrí k základným znakom dedinskej rázovitosti – muránskej hrdosti.

Zároveň chceme vyzvať všetkých našich občanov, aby nám dali vedieť, pokiaľ sa v ich domácnostiach ešte nachádzajú nemí svedkovia našej minulosti: odev, nábytok, keramika, remeselnícke nástroje a pod. Tieto menované veci budú slúžiť ako cenné exponáty v pripravovanom múzeu v starobylej fare - v pamätných izbách, a tak ich budú môcť obdivovať nielen ďalšie generácie, naši potomkovia, ale aj všetci návštevníci našej krásnej obce a Národného parku Muránska planina. -RS-

Športoviská v Muráni majú zelenú

(Pokračovanie z 1. strany)

a zrkadlová miestnosť na gymnastiku. Využívajú ju nielen školopovinné deti, ale slúži aj občanom v rámci záujmovej činnosti – vo volejbale sa zmiešané družstvo žien a mužov pripravuje dvakrát týždenne, využíva sa aj pri príprave futbalistov v zimnom prechodnom období. Je však na škodu, že táto činnosť sa robí bez odborných vedení – trénerov, bez tréningových plánov, bez nejakých vyšších cieľov. Opakom je cvičenie žien – aerobiku, kde aj za priplatenie si p. Mgr. Chrapanová dvakrát do týždňa pripraví zaujímavý program, súbor cvičení. Je samozrejme, že prevádzka telocvične niečo stojí – energia, upratovanie, ale kto chce a má záujem, rád prispeje nejakým tým „centom“, len aby si mohol zašportovať, aj keď niekedy poskytovateľ by sa mal viac zamerať napr. na kvalitné osvetlenie, resp. poriadok a čistotu.

2. Vždy som bol zástancom vlastnej výchovy futbalistov, aby sme mohli čerpať pri dopĺňaní družstva dospelých. Aj keď materiálne podmienky na to máme, záujem mladých sa stráca. Chýba im presvedčenie, snaha niečo dosiahnuť a urobiť pre svoje zdravie. Dnes sú asi pre nich zaujímavejšie počítače, motorky, autá. Veľa záleží aj na rodičoch, aby presvedčili svoje ratolesti, že šport prispieva nielen k získaniu vytrvalosti, obratnosti a sily, ale aj vôle prekonať prekážky nielen v športe, ale aj v živote. Pre realizáciu je však nutnosť získať takých trénerov a funkcionárov, ktorí to chcú a vedia robiť. Žiaľ, takých už pomaly ani nenájdeme.

3. Je záslužným činom predstaviteľov obce, ktorí športové centrum vybudovali na takej vysokej technickej úrovni. Je tu možnosť individuálnych cvičení pri posilňovaní, ale aj získania kondície. Je len na občanovi, ako tieto možnosti využije. Vidávam tam mladých občanov rómskeho etnika, ako aj ženy v pokročilejšom veku.

4. Pokiaľ boli skutočné zimy, náš vlek bol rajom pre lyžiarov rôzneho veku a úrovne. Využívali ho mladí aj starší, začiatočníci aj pokročilí. Výhodou nášho strediska bol vždy upravený svah ratrakom a dobrá dostupnosť dopravou. Žiaľ, posledné tri sezóny kvôli

nedostatku snehu sa nelyžovalo. Aj keď legislatívne podmienky na prevádzku sú veľmi prísne, snažili sme sa ich dodržiavať, či už išlo o revízie techniky, školenú obsluhu, zdravotnú službu a sociálne podmienky, čo nás vždy stálo nemalé vynaloženie finančných prostriedkov. Najväčší problém je v ochote ľudí podieľať sa na prevádzke. Stávalo sa, že aj za dobrých snehových podmienok nemali sme obsluhu. Napriek tomu sme neraz dokázali pripraviť zaujímavé akcie na svahu, ako to bolo pri pretekoch v slalome alebo karnevale na snehu. Pokiaľ sa zimy neumúdia, uvažujeme pri terajších ročných stratách prevádzku veku úplne zrušiť.

5. Tenisový kurt – to je jedna z ďalších možností sa športovo realizovať. Kurt je v prevádzke v správe obecného úradu. Za určitý poplatok si tam môžete zahrať. Je však dôležité, aby sa aj tu dodržiavali prevádzkové predpisy, aby nedochádzalo k poškodeniu poľného areálu (mám na mysli vhodnú obuv na antuku a žiaľ aj poškodovanie pletiva na ohrade).

6. V rámci komisie pripravujeme každoročne dve akcie, zvlášť pritažlivé pre deti. Je to cross country (pretek v prírode na horských bicykloch) „O pohár olympijského víťaza Antona Tkáča“ pre deti a mládež v rámci okresu Revúca a v jeseni tradičný Horský duatlon spojený s behom. O ďalšie turistické cyklistické podujatia nie je záujem. V spolupráci so slovenským cykloklubom Magnezit Jelšava a Ďumbier Brezno sa pripravujú značenia cyklotúr v blízkom okolí, čo by pomohlo turistickému ruchu v našej obci.

7. Aj požiarnictvo ako šport má svoje čaro s rôznymi disciplínami, ktoré sú náročné na fyzickú zdatnosť a obratnosť. Pri pravidelnej príprave sa tieto vlastnosti ľahko získavajú. Je neskoro „hasiť“, keď už treba ísť súťažiť.

8. Muránska „biška“ – atypický šport! Hoci sa o ňom veľa hovorí, zatiaľ neoslovil mládež. Aj dospelých súťažiacich ubúda. Je podľa mňa neskoro prísť „na plac“ len v deň podujatia, bez prípravy.

9. Turistika v Muráni je chápaná skôr individuálne, rodinne. Zo spoločenských podujatí, ktoré organizuje obec a TJ, treba spomenúť

podujatie „Zimný prechod Muránskou planinou“, kde počítujeme menšiu účasť domácej mládeže, zvlášť bežkárov. Ďalším z podujatí je jesenný výstup na Muránsky hrad, kde je viac cudzích účastníkov ako domácich.

Čo sa týka atraktívnej jazdy na koni, je to vecou len a len možnosť vlastníctva konika. Na túto možnosť pohybu v prírode sa nezabudlo ani v nástennom poriadku Národného parku Muránska planina.

10. Skryté tromfy športovej komisie? V minulom roku po prvýkrát sme pripravili

Športový deň obce Muráň, ktorý sa stretol s veľkým záujmom napriek nepriaznivému počasiu. V tejto tradícii chceme pokračovať a v predstihu vyhlásiť atraktívne netradičné disciplíny, aby sa na nich mohlo zúčastniť čo najviac obyvateľov obce. Sprievodným programom by malo byť aj kultúrne podujatie, čo by bolo dobrým spojením v príjemne strávenom voľnom čase. A tu by mala ukázať naša mládež, čo v nej je, aká je naša budúca generácia.“

Za informácie ďakuje Mgr. Ján Svoreň

Krédo učiteľov:

ČESTNÁ HRA V ŠPORTE I V ŽIVOTE

Učiteľov je v školstve málo, prevládajú v ňom väčšinou ženy. V ZŠ v Muráni majú muži iba minimálne zastúpenie. Nepátrali sme po príčine tohto stavu, pravdou však je, že učiteľia chýbajú najmä starším žiakom. Možno sa vo vzťahu k nim muži riadia tvrdšími pravidlami ako ženy, v podstate však rešpektujú názor J. A. Komenského, že „ŠKOLA BEZ DISCIPLÍNY JE AKO MLYN BEZ VODY“. Svojich zverencov – športovcov radi vedú k správaniu FAIR PLAY, presadzujú čestnú hru v športe i v živote. Na zábere so žiackym družstvom futbalistov je zástupca riaditeľa Mgr. MILAN AUST (vľavo) a bývalý riaditeľ ZŠ v Muráni Mgr. PAVEL SKLENÁRIK ((1939-2006), ktorý by si bol v júli 2009 pripomenul svoje 70. narodeniny (vpravo). Pri príležitosti Dňa učiteľov česť jeho pamiatke!

FOTO z archívu O. Sklenárikovej.

Hráči zľava: T. Balogh, J. Mušuka, J. Magát, P. Šuhaj, pod nimi: J. Súkeník, M. Hudák, R. Vernarský, L. Aust, R. Matajz, M. Ondřík, brankár: K. Mušuka.

Začala jarná časť futbalových súťaží Strelecké body v Bátke

Po takmer 5 mesačnej zimnej prestávke, ktorú naši hráči využili hraním futbalových zápasov v hale na turnaji v Revúcej, neskôr účasťou na zimnom futbalovom turnaji Oblastného futbalového zväzu, ktorého zápasy sa hrali na škvare v Lubeníku dvojkoľovým systémom. Tam sme dosiahli tieto výsledky:

Muráň - Lubeník 1 : 3 a 0 : 2, Muráň - Sirk 3 : 2 a 6 : 5, Muráň - Revúčka 3 : 3 a 2 : 0 Ako víťaz tejto skupiny sme sa stretli v barážovom zápase o postup do finále s družstvom Hrnčiarskych Zalužian hranom v R. Sobote s výsledkami 4 : 3 pre H. Zalužany. Po tejto príprave nik z našich fanúšikov nečakal, že úvodné jarné kolo, ktoré začalo 29.3.2009, skončí pre naše družstvo debaklom na ihrisku v Bátke. Tatra nastúpil v tejto zostave: Kasper – Hodák, Dzura, Verkin, Laurenčík – Heger, Goldschmidt, Matajz, Aust – F. Kochjar,

J. Huťan (M. Beňo). Už v 11. min. sa domáci ujali vedenia gólom z 11 m kopu, o 2 min po nedorozumení v obrane už bolo 2 : 0. V 29. min. po ofsajdovej situácii zvýšili domáci na 3 : 0. Po polčase sa hostia trochu spamätali, mali tri vyložené šance: Heger, Huťan, Aust, ktoré žiaľ nepremenili, a tak po ďalších chybách brankára a obrany domáci upravili na konečných 5 : 0 (3:0). Hostom chýbal herný prejav – systém, podržanie lopty, bojovnosť a najmä srdce. Prevládala nervozita, výsledkom čoho bolo vylúčenie nášho hráča Matajza v 80. min. stretnutia za kopnutie lopty do rozhodcu v prerušenej hre. Informácie o stretnutí poskytol Ing. Goldschmidt. Ostávajúce výsledky: Jelšava - Abovce 2 : 1, Ožďany – V. Teriakovce 1 : 0, R. Janovce – R. Seč 11 : 2, Král - Revúčka 2 : 2.

Pavol Mláky

Zo športových dejín

FOTO z archívu RS. Zasněžené muránske kopce aj v minulosti rada zdolávala dedinská mládež. Ako uvádza PhDr. Viliam Bábela (Muráň 2001, s. 136), v povojnových rokoch sa konali v rámci ŠHDM (športových hier dedinskej mládeže) viaceré športové podujatia: volejbalové, basketbalové, atletické i lyžiarske preteky, ako aj športové dni v obci. Medzi aktívnych športovcov v tomto období patrili: Milan Beňo, Anton Stankovič, Juraj Soják, Pavol Sisik, Viliam Bábela, Ján Haluška, Ján Rybár a iní. Základy futbalu v Muráni boli však položené oveľa skôr – ešte pred vojnou v roku 1940 zásluhou študentov - dorastencov.

PRIRODOVEDNE OKIENKO Netopiere, súčasť môjho okolia

Netopier – záhadný tvor zjavujúci sa za šera, opradený poverami, naháňajúci skôr strach ako obdiv... Neraz dostanú prívlastok „lietajúca myš“. Ľudia často veria poverám o tom, ako im netopiere vletia do vlasov, vycicajú krv a nakazia ich besnotou. Len v Číne ich považujú za symbol šťastia tzv. bian-fu. Strach je však neopodstatnený. Len dva druhy žijúce na americkom kontinente sa živia krvou, a to nie ľudskou, ale krvou dobytky. Nebezpečná je len besnota pri priamej manipulácii s nimi! Nikdy na ľudí neútočia. Čo sa týka strachu zo zapletenia do vlasov, je málo pravdepodobné, že sa tak stane... Dokážu vďaka vysokofrekvenčným ultrazvukovým signálom zachytiť

prekážky a vyhnúť sa im. Na Slovensku je zistených 28 druhov netopierov a všetky sú zaradené medzi chránené druhy spoločensky ohrozené od 5000 – 20 000 Sk. Patria medzi cicavce. Aby sme netopiere neohrozili, je dôležité robiť opravy domu mimo obdobia ich rozmnožovania a pri náteroch používať ekologické farby. Niekedy sa stane, že nám do domu vletí netopier. Netreba robiť paniku, iba otvorí okno, zhasnúť svetlo a nechať netopiera odletieť. Pokiaľ je spoložitie s netopiermi pre vás nepríjemnou záležitosťou, kontaktujte odborníkov na túto problematiku : Správa NP Muránska planina – 0903 827144, 058 /4422061.

Bc. Zuzana Hodošová z Revúcej

Ochráňme si lesy !

Zo správy Okresného Hasičského a záchranného zboru v Revúcej vyplynulo, že na území Slovenskej republiky bolo v roku 2008 zaevidovaných 182 lesných požiarov – priame škody vo výške 1 667 000,- Sk. Lesný požiar poškodzuje všetky zložky prírodného prostredia- najnebezpečnejší je aj preto, že sa vyskytuje často v lokalitách, neprístupných pre hasičskú techniku, vyžaduje si enormné nasadenie počtu ľudí, špeciálnej hasičskej techniky, nedostatočné sú aj zdroje vody na hasenie, resp. aj nevhodné. Pokyny a protipožiarne opatrenia sa týkajú predchádzania vzniku požiarov.

-RS-

Poznáte pôvod svojho mena?

MAREC - APRÍL

- BOHUMIL** – meno slovanského pôvodu, značí milý bohu.
- TOMÁŠ** – meno aramejského pôvodu, znamená dvojča, blíženc.
- GREGOR** – meno gréckeho pôvodu, znamená bdely, ostrážitý.
- MATILDA** – meno nemeckého pôvodu, znamená chrabrú bojovníčku.
- JOZEF** – biblické meno hebrejského pôvodu. Znamená „neh Hospodín pridá“. Ježišov pestún, ženich Márie, Ježišovej matky.
- MARIÁN** – meno latinského pôvodu. Muž patriaci k rodu Máriovcov.
- ALENA** – meno vytvorené skrátením mena Helena alebo Magdaléna.
- MIROSLAV, MIROSLAVA** – mená slovanského pôvodu. Znamenajú oslavujúci mier.
- ZITA** – meno latinského pôvodu. Znamená šťastie, úspech.
- RICHARD** – meno germánskeho pôvodu. Znamená tvrdý vládca.
- JULIUS** – meno latinského pôvodu. Rodové meno rímskej šľachty. Znamená vlasatý, žiariaci, mladý, božský.
- RUDOLF** – meno nemeckého pôvodu. Znamená slávny vlk.
- MARCEL** – meno latinského pôvodu, značí malý bojovník.
- VOJTECH** – meno slovanského pôvodu. Znamená útecha vojska.
- JURAJ** – meno gréckeho pôvodu, značí poľnohospodár, roľník.
- MAREK** – meno latinského pôvodu. Znamená ten, kto ovláda vojenské umenie, bojovník.
- JAROSLAV, JAROSLAVA, JARMILA** – mená slovanského pôvodu. Dnes sláviaci jar, ale pôvodne muž slávny silou, odvážne, silné ženy.
- ANASTÁZIA** – meno gréckeho pôvodu. Znamená postavenie, vzkriesenie. (Všeobecný encyklopedický slovník.)

-RS-

Zníži sa miera nezamestnanosti?

Riaditeľ Revúckeho sociálneho podniku, n. o. **VOJTECH PALUŠ** nám poskytol informácie o realizácii pilotného projektu „Vytvorenie a overenie fungovania sociálneho podniku v okrese Revúca (z 1. júla 2008)“. Okrem údajov o systéme vzdelávacích kurzov uviedol, že výroba je situovaná v Muráni v priestoroch bývalého podniku **KLI – produkt**. Nosným výrobným programom je výroba paliet a drevoštiepky a v lete prídubne výroba zámkovej dlažby. V súčasnosti je zamestnaných 36 osôb – z toho **21 z Muráňa**. Mrzí ho obmedzená možnosť zamestnania ďalších ľudí. Výroba je veľmi limitovaná technologickým vybavením a tiež obmedzeným dopytom v dôsledku krízy. Evidovaných je asi 150 žiadostí o zamestnanie. Pán riaditeľ oceňuje dobrú spoluprácu s obcami – najmä s Muráňom a s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Revúcej.

-JK-

Nový cestný zákon

Hoci nový cestný zákon už platí od 1. februára 2009, považujem za užitočné, aby v tomto období, keď už slniečko nás viac láka vonku do prírody, na cesty, kedy sme oprášili naše dvojkolesové tátoše, pripomenúť si aspoň základné veci, ktoré predpisuje tento zákon pre chodcov a cyklistov, aby sa znížila nehodovosť a zvýšila záchrana životov.

Chodci musia mať pri zníženej viditeľnosti (tzn. za tmy, hmlu, dažďa) na odev reflexné vesty. **Cyklisti** – ak jazdia mimo obce, musia mať na hlave prilbu. Pre deti do 15 rokov je **prilba povinná** aj v obci. Deti do 10 rokov **sa nesmú** bicyklovať bez kamarátov alebo osôb starších ako 15 rokov. Samy sa môžu bicyklovať len v obytnej zóne alebo na cyklistickom chodníku. V prípade zníženej viditeľnosti **musia mať** na sebe reflexnú vestu alebo reflexný pásik. Samozrejmosťou ostáva predpísaná výbava bicykla : brzdy, zvonček, osvetlenie ...

Nepodceňujme tieto opatrenia, ktoré vedú k našej bezpečnosti! Zvlášť apelujeme na naše deti, aby tieto zákony dodržiavali, pretože pri ich mladíckej nerozvážnosti dochádza často k úrazom, ktorým by sa dalo zabrániť. Neplačme potom, keď je už neskoro.

Pavol Mláky

V znamení osláv TJ SOKOL

(Informácia z Revúckych listov č.4., s.7)
90. výročie Telovýchovnej jednoty Sokol podnikli Revúčana Dušana Dubovského k monografii pod názvom **REVÚCA A JEJ ŠPORTOVCI – MAJSTRI SLOVENSKA, EURÓPY, SVETA**. Vydanie knihy je plánované v prvom polroku 2009. Autor okrem historických údajov z oblasti telovýchovy a športu predstaví viac ako 200 úspešných revúckych športovcov. Blížšie informácie na tel. č. 058/4882021. Publikáciu vydá Mestské kultúrne stredisko v Revúcej. Dielo bude mať viac ako 400 strán a vyše 1000 fotografií.

-RS-

Vážení Muránčania!

Vďaka Vám za skvelé Muránske noviny, ktoré si zakaždým prečítam. A tak sa dozviem o Muráni, čo bolo, čo je a čo bude. Hoci som Popradčan, ale moje srdce ma odmla tiahne do Muráňa, kde vyrastal môj otec Marián. Je tu krásna príroda a ja sa chcem podeliť prostredníctvom Muránskych novín o zážitky z nej. Veď stačí taká prechádzka Hrdzavou dolinou, ktorú som od detstva navštevoval. Mám z nej krásne spomienky. Pozorovanie prírody je to najkrajšie, čo môžete zažiť. S pozdravom sa s Vami lúči, všetko dobré želá a teší sa na ďalšie vydanie Muránskych novín

MARIAN HALUŠKA ml. z Popradu

SPOMIENKY

Kamarátka z detstva

JANKA KOPČANOVÁ,

ktorá už nie je medzi nami, m. 5. marca 1965 na svoju fotografiu napísala venovanie: „Keď budeš mať sivé vlasy, spomeň si na zlaté časy, ktoré sme zažili v tom našom Gemerí.“ Janka, už nastal ten pravý čas na spomienky a táto patrí najmä Tebe. Česť Tvojej pamiatke!

Danka Halušková

Dňa 8. mája 2009 uplynie desať rokov, čo nás so želaním rozdávať lásku najbližším navždy opustil **JÁN SVOREN** (1950-1999). Hoci uplynul už dlhý čas, spomienka je večná, pretrváva v nás.

Smútiaca rodina

CHÝBAJÚ HLAVOLAMY

Pani **MARGITKA BUKSOVÁ** sa teší na každé nové číslo Muránskych novín, no ešte nedočkavejšia je jej dcéra **KATKA** z Revúcej. Rada však lúšti aj krížovky, hrebeňovky a iné hlavolamy, ale v obecných novinách chýbajú. Okrem zábavy robí dobre aj pre svoje zdravie. Pravidelná rozcvička mozgu je rovnako dôležitá ako denné rozhybanie iných orgánov. Skúsili ste už riešiť **SUDOKU**? Na ňom si rada zgustne aj naša knihovnička **BOŽKA**, ktorá hravo vylúšti nielen ľahké, stredne ťažké, či ťažké **SUDOKU**, ale nemá problém ani s tzv. diabolským. Hlavolamy preberať z iných časopisov nemôžeme, ale určite by zvládli ich tvorbu aj naši občania, ktorým je blízke logické myslenie a pravidelne by pripravovali tento obľúbený druh zábavy pre našich čitateľov. Vďaka za priazeň i za kladné reakcie na našu výzvu!

-RS-

	1	2	3	4	5
A					
B			R		
C					
D					

- A: elektrina záloha (skr), zábava
B: 2. časť tajničky
C: mužské meno 24. 12., predložka s 2. pádom
D: prejav ťažoby
1: ženské meno 30.1., predložka so 6. pádom
2: ku po nemecky, spoluhláska z dvoch písmen
3: 1. časť tajničky
4: spoluhláska abecedy pred s, dlhá samohláska, množné číslo zámena ja
5: spojka, ľudový výraz pre čuch

Predaj Muránskych novín

V roku 2009 si môžete naše obecné noviny kúpiť v predajni COOP JEDNOTA, na Obecnom úrade v Muráni, tiež u členky redakcie Adely Michalskej a v novinovom stánku.

MURÁNSKE NOVINY

Obecné noviny
Vydáva obec Muráň
Adresa redakcie:
OÚ MURÁŇ, č. 329,
Tel: 058/4881029
e-mail:
obec.muran@mail.t-com.sk
Reg. číslo: RP 389/2008
Dvojmesačník
Šéfredaktorka:
Mgr. Ružena Svorenová
Graf. úprava a tlač:
HLP Grafik s.r.o., Brezno